[illegible]

Basilii Imperat

Parenæses

Xenophontis

[illegible]

Dionis Apist[illegible]

Philo de Nobilitat

Plutarchus

Virtute et Vitio

Synetii Opuscula

Porphirii Isagoge

Hesiodi Opuscula

[illegible]

[illegible] accomodat[illegible]

[illegible]

[illegible]menta [illegible]

[illegible]

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.
1107

1107

~~E.VI.1.~~

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.
1107

E.III.14.

1156414979

6. L.G.φ.74.

ΦΙΛΩΝΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ.

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE FRANCE

posteriores cogitationes sapientiores solent esse. / de Cic. philipp. 12ª

Δεύτεραι φροντίδες σοφώτεραι.

PARISIIS,
Ex Typographia Steph. Preuosteau, hæredis Guil. Morelij in Græcis Typog. Regij, in clauso Brunello.
1582.

ΦΙΛΩΝΟΣ ΙΟΥΔΑΙΟΥ ΠΕΡΙ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ.

ΤΟΙΣ δὲ ὑμνοῦσι τὴν εὐγένειαν ὡς μέγιστον ἀγαθὸν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιον, οὐ μετρίως ἐπιτιμητέον, εἰ πρῶτον μὲν οἴονται τοὺς ἐκ παλαιοπλούτων καὶ παλαιενδόξων εὐγενεῖς, μήτε τῶν προγόνων ἀφ' ὧν αὐχοῦσι γεγενῆσθαι, διὰ τὰς ἀφθόνους περιουσίας εὐδαιμονησάντων. ἐπειδὴ τὸ πρὸς ἀλήθειαν ἀγαθὸν οὐδενὶ τῶν ἐκτὸς, ἀλλ' οὐδὲ τῶν περὶ σῶμα, μᾶλλον δὲ οὐδὲ παντὶ μέρει ψυχῆς, ἀλλὰ μόνῳ τῷ ἡγεμονικῷ πέφυκεν ἐνδιαιτᾶσθαι. βουληθεὶς γὰρ ὁ θεὸς δι' ἡμερότητα καὶ φιλανθρωπίαν καὶ παρ' ἡμῖν τοῦτο ἱδρύσασθαι, νεὼν ἀξιοπρεπέστερον ἐπὶ γῆς οὐχ εὗρε λογισμοῦ κρείττω. ὁ γὰρ νοῦς ἀγαλματοφορεῖ τὸ ἀγαθὸν, κἂν ἀπιστῶσί τινες τῶν μὴ γευσαμένων σοφίας, ἢ χείλεσιν ἄκροις. ἄργυρος γὰρ καὶ χρυσὸς, τιμαί τε καὶ ἀρχαὶ, καὶ σώματος εὐεξίαι μετ' εὐμορφίας τοῖς ἐν ταῖς ἡγεμονίαις ἐπὶ χειρῶν τεταγμένοις πρὸς τὴν οἷα βασιλίδος ἀρετῆς ὑπηρεσίαν· αὐγοειδέστατον φῶς μὴ ἰδόντες. ἐπεὶ δ' οὖν ἡ εὐγένεια κεκαθαρμένης διανοίας καὶ καθαρσίοις τελείοις κλῆρος οἰκεῖος, μόνους χρὴ λέγειν εὐγενεῖς τοὺς σώφρονας καὶ δικαίους, κἂν τύχωσιν ἐξ οἰκοτρίβων ἢ ἀργυρωνήτων γεγονότες. τοῖς δ' ἐξ ἀγαθῶν πονηροῖς γεγονόσιν ἄβατον ἔστω τὸ εὐγενείας χωρίον. ἄοικος γὰρ καὶ ἄπολις πᾶς φαῦλος, ἐκ πατρίδος

ἀρετῆς εἰλημμένος, ἥτις καὶ τῷ ὄντι σοφῶν ἀνδρῶν ἐστὶ πατρίς. τού-
τῳ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον ἕπεται δυσκλεία, κἂν ἡ πάππων ἢ προπάππων
γένοιτο τοῖς βίοις ἀνεπίληπτος, ἀλλοτριοῦσιν ἐπιτηδεύοντι, τὰ πορρω-
τάτω τῆς εὐγενείας διαζευγνῦντι ἑαυτὸν ἔν τε λόγοις καὶ ἔργοις. δῆ-
λα γὰρ πρὸς τῷ μὴ πεφυκέναι τοὺς πονηροὺς εὐγενεῖς, ἔτι καὶ πάν-
τας αὐτοὺς ὁρᾶν πολεμίους ἀσυμβάτους εὐγενείᾳ καθαιροῦντας τὸ
προγονικὸν ἀξίωμα, καὶ ὅσον ἐν τῷ γένει λαμπρὸν ἐξαμαυροῦν-
τάς τε καὶ σβεννύντας. διό μοι δοκοῦσι φιλοστοργότατοι πατέρες ἀκο-
λάστους χρηματίζειν κατὰ υἱῶν, ἀποδοκιμάζοντες αὐτοὺς τῆς οἰκίας καὶ συγ-
γενείας, ὅταν τὴν ἐκ φύσεως ἐν τοῖς γεννήσασι περὶ τὴν καὶ ὑπερ-
βάλλουσαν εὔνοιαν ἡ ἐν ἐκείνοις μοχθηρία κατακρατήσειεν. ἀλη-
θὲς τοῦ λόγου ῥᾴδιον καὶ ἀφ' ἑτέρων διαγνῶναι. τί γὰρ τὰς ὄψεις πε-
πηρωμένῳ γένοιτο ἂν εἰς ὄψεις ὄφελος, ὀξυωπίας προγονικῆς
ἐστερημένῳ, ἢ πρὸς ἑρμηνείαν τὴν γλῶτταν βλαβέντι, γονεῖς ἢ πάπ-
ποις γενέσθαι μεγαλοφώνους; τί δ' ὀνήσει πρὸς εὐπνοίαν ἐκ μα-
κρᾶς καὶ φθινώδους νόσου κατεσκελετευμένον, ἐὰν οἱ τοῦ γένους ἀρχη-
γέται δι' ἀθλητικὴν ῥώμην ἐν ὀλυμπιονίκαις ἢ περιοδονίκαις γρά-
φωνται; μᾶλλον γὰρ ἔσθ' ὅτε ἧττον αἱ τοῦ σώματος κῆρες ἐν ὁμοίῳ βελ-
τίωσιν οὐκ ἐνδεχόμεναι διὰ τὰς τῶν οἰκείων εὐεξίας. ὃν δὲ τρόπον,
οὔτε τοῖς ἀδίκοις δίκαιοι γονεῖς, οὔτε σπούδαιοι ἀγαθοὶ πονηροῖς
ὄφελος. οὔτε γὰρ οἱ νόμοι τοῖς παρανομοῦσιν, ὧν εἰσὶν αὐτοὶ κολασταί·
νόμοι δέ τινες ἂν εἶεν ἄγραφοι, οἱ βίοι τῶν ζηλωσάντων ἀρετήν. ὅθεν
οἶμαι τὴν εὐγένειαν, εἰ θεὸς αὐτὴν εἰς ἀνθρωπόμορφον ἰδέαν ἐτύ-
πωσεν, στᾶσαν πρὸς τοὺς ἀφηνιαστὰς ἀπογόνους, ταῦτ' ἂν εἰπεῖν· τὸ
συγγενὲς οὐχ αἵματι μετρεῖται μόνον πρυτανευούσης ἀληθείας, ἀλλὰ

Marginal notes: ἐλαύνω · ἐπιλαμβάνω · χωνος · πηρωμαι · στερομαι privo · στερησις privatio · εὔτονος firmus validus · σκελετος · ὁ ἀθλητις · οὔτε ἀκόλαστοι σώφρονες

πράξεων ὁμοιότητι καὶ ἤθει τὴν αὐτῶν· ὑμεῖς δὲ τοὐναντία ἐπετηδεύσατε, τὰ μὲν ἐμοὶ φίλα νομίσαντες ἐχθρά, τὰ δὲ δυσμενῆ φίλα. παρ' ἐμοὶ μὲν γὰρ αἰδὼς καὶ ἀλήθεια, μετριοπάθειά τε καὶ ἀτυφία καὶ ἀκακία τίμια· παρ' ὑμῖν δὴ ἄτιμα. καὶ ἐμοὶ μὲν ἐχθρὰ τὰ ἁμαρτήματα, τὸ ψεῦδος, ἡ ἀμετρία τῶν παθῶν, ὁ τῦφος, αἱ κακίαι· ὑμῖν δὲ οἰκειότατα. τί δὴ μεταστήσαντες ἀλλοτρίωσιν τὴν δι' ἔργων, τὴν ἐν λόγῳ συγγένειαν εὐπρεπὲς ὄνομα ὑποδυόμενοι καθυποκρίνεσθε; περιαγωγὰς γὰρ κεκομψευμένας καὶ ἀπάτας οὐκ ἀνέχομαι· διότι ῥᾴδιον μὲν καὶ τῷ τυχόντι εὐπροσώπους λόγους εὑρεῖν, ἤδη δ' ὑπαλλάξαι πονηρὰ χρηστοῖς οὐ ῥᾴδιον. εἰς ἃ ἀπὸ ἀφορῶσα καὶ νῦν ἐχθροὺς νομίζω, καὶ αὖθις ἡγήσομαι τοὺς τὰ τῆς ἔχθρας ὑπεκκαύματα ζωπυρήσαντας, καὶ μᾶλλον τῶν εἰς διαλῦσαι ἐνεδρευομένων ὑποβλέψομαι. τούτοις μὲν γὰρ ἀπολογία ὃ μηδὲν οἰκεῖον ἔχει καλοκαγαθίας· ὑπόδικοι δ' ὑμεῖς οἱ ἐκ μεγάλων φύντες οἴκων, οἷς αὔχημα καὶ κλέος τὰ λαμπρὰ γένη. περιιδρυμένων γὰρ καὶ τρόπον τινὰ συμπεφυκότων ἀρχετύπων ἀγαθῶν οὐδὲν ἀπομάξασθαι καλὸν διενοήθητε. ὅ τι ἡ ἀρετῆς κλῆσις εἴη τε τὸ εὐγενές, καὶ ἓν ἔχοντα ταύτην εὐγενῆ μόνον ὑπειλήφατε, ἀλλ' οὐχ ὅστις ἂν καλῶν καὶ ἀγαθῶν γένηται γονέων, δῆλον ἐκ πολλῶν. αὐτίκα τοὺς ἐκ τοῦ γηγενοῦς φύντας τίς οὐκ ἂν εὐπατρίδας εἴποι καὶ εὐπατριδῶν ἀρχηγέτας, οἳ γένος ἐξαίρετον ἔλαχον παρὰ τοὺς ἔπειτα, βλαστήσαντες ἐκ τῶν πρώτων νυμφίων ἀνδρός τε καὶ γυναικός, ὅτε πρώτων εἰς ὁμιλίαν κοινὴν ἐπὶ σπορᾷ τοῦ ὁμοίου συνελθόντων. ἀλλ' ὅμως δυοῖν γενομένων, ὁ πρεσβύτερος ὑπέμεινε τὸν νεώ-

πρῶτον ἀδελφοκτονήσας, καὶ τὸ μέγιστον ἄγος ἀδελφοκτονίαν ἐργασάμενος
πρῶτος αἵματι ἀνθρωπίνῳ τὴν γῆν ἐμίανεν. τί δὴ τοῦτον ὤνησεν ἡ
εὐγένεια τὴν ἐν ψυχῇ δυσγένειαν ἐπιδειξάμενον, ἣν καὶ τῶν ἀνθρω-
πίνων πραγμάτων ἔφορος θεὸς ἰδὼν ἐστύγησε, καὶ προβαλόμενος
τιμωρίας ὥρισεν, οὐκ εὐθὺς ἀνελών, ὅπως ἀναισθήτως ἔχῃ συμ-
φορῶν, ἀλλὰ μυρίους ἐπικρεμάσας τοὺς ἐν αἰσθήσει θανάτους, λύ-
παις καὶ φόβοις ἐπαλλήλοις, εἰς κακῶν ὀδυνηροτάτων ἀντίλη-
ψιν. ἐγένετο δέ τις τῶν μετὰ ταῦτα σφόδρα δόκιμος ἀνὴρ ὁσιώτατος,
οὗ τὴν εὐσέβειαν ἀξιάγαστον ἠξίωσεν ἐν ἱεραῖς βίβλοις ὁ τοὺς νόμους
διαταξάμενος. ἐν γοῦν τῷ μεγάλῳ κατακλυσμῷ τῶν πόλεων
ἀφανιζομένων πανωλεθρίᾳ· καὶ γὰρ τῶν ὀρέων τὰ ὑψηλότατα τῇ
συναυξήσει καὶ ἐπιτάσει τῆς περὶ τὴν φορὰν πλημμύρας κατεπί-
νετο· μόνος μετὰ τῶν οἰκείων διασώζεται, τῆς καλοκαγαθίας ἆθλον
ἀράμενος, οὗ μεῖζον οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. ἀλλὰ καὶ τούτου τριῶν γενομέ-
νων παίδων, εἷς συναπολελαυκότων τῆς πατρῴας δωρεᾶς, εἰς ἐτόλμη-
σε τὸν αἴτιον τῆς σωτηρίας πατέρα κατακερτομεῖν, γέλωτα καὶ χλεύ-
ην ἐπὶ παρασφάλλῃ, μὴ καθ' ἑκούσιον γνώμην τιθέμενος, καὶ τοῖς
μὴ εἰδόσιν ἀπογυμνῶν, ἃ κρύπτειν θέμις ἐπὶ τῇ τοῦ γεννήσαντος αἰ-
σχύνῃ. διαιρεθῶ ἀπὸ τῆς λαμπρᾶς εὐγενείας ἐπάρατος γενόμενος,
καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ἀρχὴ κακοδαιμονίας, ὧν ἄξιον ἦν τυγχάνειν τὸν
ἠμεληκότα γονέων τιμῆς. ἀλλὰ τί τούτων μεμνῆσθαι; προσῆκεν ἀνα-
φέρειν τὸν πρῶτον καὶ γηγενῆ, ὃς ἕνεκα εὐγενείας οὐδενὶ θνητῷ
σύγκριτος, χερσὶ μὲν θείαις εἰς ἀνδριάντα τὸν σωματοειδῆ τυπωθεὶς
ἀκρότητι τέχνης πλαστικῆς. ψυχῆς δ' ἀξιωθεὶς ἀπ' οὐδενὸς ἔτι τῶν
εἰς γένεσιν ἡκόντων, ἐμπνεύσαντος θεοῦ τῆς θείας δυνάμεως ὅσον

πανωλεθρία interitus
καταπίνομαι
ἐπιτείνω
αὐξάνομαι
κατατρέφομαι
καταπίνομαι absorbeor
μ. καταποθήσομαι
genit. μις θέμιδος et θέμιστος
αἴρομαι
μ. ἀρέομαι
aorist ἠράμην
συναπολαύω
χλεύη summa irrisio
χλευαστὸν ποιεῖν et τίθεσθαι
de re qui ludibrio habet
παρασφάλλομαι, μ. παρασφαλοῦμαι
γυμνός nudus
qui de honore patris non satis fuisset sollicitus
Adamum intelligit qui e terra factus sit de γηγενὴς
συγκρίνομαι comparo
summo fingendi formandi artificio

ἠδύνατο δέξασθαι θνητὴ φύσις. ἦν ἄρα οὐχ ὑπερβολὴ τῆς εὐγενείας,
μηδεμιᾶς τῶν ἄλλων ἃς δὴ ὠνομάσθησαν εἰς σύγκρισιν ἐλθεῖν δυνα-
μένης. τῶν μὲν γὰρ τὸ κλέος ἐκ προγόνων εὐγενείας· ἄνθρωποι δὲ
οἱ πρόγονοι, ζῶα ἐπίκηρα καὶ φθαρτά, καὶ αἱ τούτων ἀβέβαιοι καὶ
ἐφήμεροι τὰ πολλὰ εὐπραγίαι· τοῦ δὲ πατὴρ μὲν θνητὸς οὐδείς,
οὐδὲ αἴτιος, ἀλλ' ὁ θεός. οὗ τρόπον τινὰ γενόμενος εἰκὼν κατὰ τὸν ἡγε-
μόνα νοῦν ἐν ψυχῇ, δέον ἀκηλίδωτον τὴν εἰκόνα φυλάξαι, καθ' ὅ-
σον οἷός τε ἦν ἐπακολουθήσαντα ταῖς τοῦ γεννήσαντος ἀρεταῖς, προ-
τεθέντων εἰς αἱρέσεις καὶ φυγὰς τῶν ἐναντίων ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, καὶ
καλοῦ καὶ αἰσχροῦ, καὶ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς, τὰ μὲν ψευδῆ καὶ αἰσχρὰ
καὶ κακὰ προθύμως εἵλετο· τῶν δὲ ἀγαθῶν καὶ καλῶν καὶ ἀληθῶν
ἠλόγησεν, ἐφ' οἷς εἰκότως θνητὸν ἀντ' ἀθανάτου βίον ἀνθυπηλλάξα-
το, μακαριότητος καὶ εὐδαιμονίας ἀποσφαλείς, καὶ ὀξέως μετέβα-
λεν εἰς ἐπίπονον καὶ κακοδαίμονα ζωήν. ἀλλ' οὗτοι μὲν ἔστωσαν κοινοὶ
πᾶσιν ἀνθρώποις ὅροι, τοῖς μὴ ἐπὶ μεγάλοις γένεσι σεμνυνέσθαι
τῆς καλοκαγαθίας ἀμοιροῦντας· ἰουδαίοις δέ, καὶ ἕτεροι δίχα τῶν
κοινῶν ἐξαίρετοι, τῶν γὰρ τοῦ γένους ἀρχηγετῶν ἐστίν, οἷς αἱ τῶν προ-
γόνων ἀρεταὶ συνόλως οὐδὲν ὤνησαν, ἐπ' ἐπιλήπτοις καὶ ὑπαι-
τίοις πράξεσιν ἁλόντας, εἰ καὶ πρὸς ἑτέρου μηδενὸς ἐλεγχθέντας,
ἀλλ' οὖν ὑπὸ τοῦ συνειδότος, ὃ μόνον ἐξ ἁπάντων δικαστήριον τέ-
χναις λόγων οὐ παράγεται. πολύπαις ἦν ὁ πρῶτος ἐκ τριῶν παι-
δοποιησάμενος γυναικῶν, οὐ δι' ἡδονῆς ἀπόλαυσιν, ἀλλὰ δι' ἐλπίδα τοῦ
πληθῦναι τὸ γένος· ἀλλ' ἐκ πολλῶν εἷς μόνος ἀπεδείχθη κληρονόμος
τῶν πατρῴων ἀγαθῶν· οἱ δ' ἄλλοι πάντες γνώμης ὑγιοῦς σφαλέν-
τες, καὶ μηδὲν τῶν τοῦ γεννήσαντος ἀπομαξάμενοι διῳκίσθησαν,

ἀλλοτριωθέντες τῆς ἀοιδίμου εὐγενείας. πάλιν ἐκ τοῦ δοκιμασθέντος κληρονόμου δύο δίδυμοι γίνονται, μηδὲν ὅτι μὴ χεῖρας, καὶ ταύτας ἕνεκά τινος οἰκονομίας ὅμοιοι ἐπιφερόμενοι, μήτε τοῖς σώμασι, μήτε ταῖς γνώμαις. ὁ μὲν γὰρ νεώτερος καταπειθὴς τοῖς γονεῦσιν ἀμφοτέροις ἦν καὶ οὕτως εὐάρεστος, ὡς καὶ θεοῦ τυχεῖν ἐπαινέτου· ὁ δὲ μείζων ἀπειθής, ἐκ τῶν γαστρὸς καὶ τῶν μετὰ γαστέρα ἡδονῶν ἀκρατῶς ἔχων, ὑφ' ὧν ἀνεπείσθη καὶ πρεσβείων ἐξίστασθαι τῷ μετ' αὐτὸν, καὶ μεταμεληθεὶς εὐθὺς ἐφ' οἷς ἐξέστη, καὶ φονᾶν κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ μηδὲν ἕτερον ἢ δι' ὧν λυπήσει τοὺς γονεῖς πραγματεύεσθαι. τοιγαροῦν τῷ μὲν εὐχὰς τίθενται τὰς ἀνωτάτω, βεβαιώσαντος αὐτὰς θεοῦ, καὶ μηδεμίαν ἀξιώσαντος ἀτελῆ καταλιπεῖν· τῷ δὲ κατ' ἔλεον χαρίζονται τὴν ὑπήκοον τάξιν, ἵνα δουλεύῃ τῷ ἀδελφῷ, νομίζοντες, ὅπερ ἐστὶν, ἀγαθὸν εἶναι τῷ φαύλῳ, τὸ μὴ αὐτεξούσιον· καὶ εἴ γε ὑπέμεινε τὴν δουλείαν ἄσμενος, δευτερείων ἂν ἠξιοῦτο ὡς ἐν ἄθλοις ἀρετῆς· νυνὶ δὲ ἀπαυθαδισάμενος καὶ ἀποδρὰς, αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀπογόνοις μεγάλων αἴτιος ὀνειδῶν ἐγένετο, ὡς ἐν ἀβιώτῳ αὐτοῦ βίῳ ἐστηλιτεῦσθαι πρὸς ἐμφανέστατον ἔλεγχον, τοῦ μηδὲν τὴν εὐγένειαν ὠφελεῖν τοὺς ἀναξίους εὐγενείας. οὗτοι μὲν οὖν εἰσὶ τῆς ἐπιλήπτου τάξεως, οἱ ἐξ ἀγαθῶν περιφανεῖς γενόμενοι, οὓς ὤνησαν μὲν οὐδὲν αἱ πατέρων ἀρεταὶ, αἱ δ' ἐν τῇ ψυχῇ κακίαι μυρία ἔβλαψαν. ἔχω δ' εἰπεῖν ἑτέρους τοὺς ἐξ ἐναντίας ἀμείνω τεταγμένους τάξιν, οἷς πρόγονοι μὲν ὑπαίτιοι, ζηλωτὸς δὲ καὶ διάπλεως εὐφημίας ὁ τούτων βίος. τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἔθνους ὁ πρεσβύτατος, γένος μὲν ἦν Χαλδαῖος, πατρὸς δὲ ἀστρονομικοῦ τῶν περὶ τὰ μαθήματα διατριβόντων, οἳ τοὺς ἀστέρας θεοὺς νομίζουσι, καὶ τὸν σύμπαντα οὐρανόν τε καὶ κόσμον· παρ' οὓς τὸ, τε εὖ καὶ τὸ χεῖρον

ἑκάστοις

ἀξιόω dignum duco

aliquando τὸ ἔλεος

ἐλεέω misereor

ἐξουσία libertas

ὑπεξούσιος qui famulatur et subditur

δουλεύω servio unde δουλεία servitus

ὀνειδίζω opprobrium

στήλη est columna in qua inscribebantur foedera aut alia quae posteritati antiqui cupiebant

ἔχω cum infinitivo significat possum

διατριβαὶ περὶ τὴν φιλοσοφίαν

singulis aiunt … arbitrati

ἑκάστοις φασὶν ἀποβαίνειν, οὐδὲν ἔξω τῶν αἰσθητῶν αἴτιον ὑπολαμβάνοντες εἶ) τούτου δὲ τί ἂν εἴη χαλεπώτερον, ἢ μᾶλλον ἀπελέγξαι τὴν ἐν τῇ ψυχῇ δυσγένειαν δυνάμενον, δι' ἐπιστήμης τῶν πολλῶν καὶ δευτέρων καὶ γενητῶν, εἰς ἀνεπιστημοσύνην ἰούσης τοῦ ἑνὸς καὶ πρεσβυτάτου καὶ ἀγενήτου καὶ ποιητοῦ τῶν ὅλων, καὶ διά τε ταῦτα ἀρίστου, καὶ διὰ μυρία ἄλλα, ἃ διὰ μέγεθος ἀνθρώπινος λογισμὸς οὐ χωρεῖ· ὃν ἐν νῷ λαβὼν, καὶ ἐπιθειάσας, καταλείπει μὲν πατρίδα, συγγενεὰν, καὶ πατρῷον οἶκον, εἰδὼς ὅτι μένοντος μὲν αὐτοῦ τῆς πολυθέου δόξης ἐγκαταμένουσιν ἀπάται, ἔννοιαν ἀνίκητον κατασκευάζουσιν εἰς τὴν τοῦ ἑνὸς εὕρεσιν, ὅς ἐστιν ἀΐδιος μόνος, καὶ τῶν ἄλλων πατὴρ νοητῶν τε καὶ αἰσθητῶν· εἰ δὲ μετανασταίη, μεταναστήσεται καὶ τῆς διανοίας ἡ ἀπάτη, μεθαρμοσαμένη τὴν ψευδῆ δόξαν εἰς ἀλήθειαν· ἅμα δὲ καὶ τὸν πόθον, ὃν ἐπόθει γνῶναι τὸ ὄν, προσανερρίπισε λόγια τὰ χρησθέντα, οἷς ποδηγετούμενος, ἐπὶ τὴν τοῦ ἑνὸς ἀοκνοτάτην σπουδὴν καὶ ζήτησιν ᾔει· καὶ οὐ πρότερον ἀνῆκεν ἢ τρανοτέρας λαβεῖν φαντασίας, οὐχὶ τῆς οὐσίας· τοῦτο γὰρ ἀμήχανον· ἀλλὰ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ καὶ προνοίας ᾗ δίκαιον· διὸ καὶ πιστεῦσαι λέγεται τῷ θεῷ πρῶτος, ἐπειδὴ καὶ πρῶτος ἀκλινῆ καὶ βεβαίαν ἔσχεν ὑπόληψιν, ὡς ἔστιν ἓν αἴτιον τὸ ἀνωτάτω, καὶ προνοεῖ τοῦ τε κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ. κτησάμενος δὲ ἐπιστήμην τὴν ἀρετῶν βεβαιοτάτην, συνεκτᾶτο καὶ τὰς ἄλλας ἁπάσας, ὡς παρὰ τοῖς ὑποδεξαμένοις νομίζεσθαι βασιλεὺς, οὐχὶ ταῖς παρασκευαῖς· ἰδιώτης γὰρ ἦν· ἀλλὰ τῷ περὶ τὴν ψυχὴν μεγέθει, φρονήματος ὢν βασιλικοῦ. καὶ δὴ θεραπεύοντες αὐτὸν διετέλουν ὡς ἄρχοντα ὑπήκοοι, τὸ περὶ πάντα μεγαλεῖον τῆς φύσεως αὐτοῦ καταπληττόμενοι τελειοτέρας οὔσης ἢ κατ' ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ὁμιλίαις ἐχρῆτο ταῖς

αὐταῖς, ἀλλ' ἐπιθειάζων τὰ πολλὰ σεμνοτέραις. ὁπότε γοῦν κατασχεθείη, μετέβαλλε πάντα πρὸς τὸ βέλτιον, τὰς ὄψεις, τὴν χροιάν, τὸ μέγεθος, τὰς σχέσεις, τὰς κινήσεις, τὴν φωνήν, τοῦ θείου πνεύματος, ὅπερ ἄνωθεν καταπνευσθὲν εἰσῳκίσατο τῇ ψυχῇ, περιτιθέντος τῷ μὲν σώματι κάλλος ἐξαίσιον, τοῖς δὲ λόγοις πειθώ, τοῖς δ' ἀκούουσι σύνεσιν. ἆρ' οὐκ ἂν εἴποι τις τὸν μετανάστην τουτονί, τὸν πάντων ἔρημον οἰκείων καὶ φίλων εὐγενέστατον εἶναι, τῆς πρὸς θεὸν συγγενείας ὀρεχθέντα καὶ σπουδάσαντα μηχανῇ πάσῃ γνώριμον αὐτῷ γενέσθαι; καὶ ταχθέντα μὲν τάξιν τὴν ἀρίστην ἐν προφήταις, πιστεύσαντα μηδενὶ τῶν ἐν γενέσει πρὸ τοῦ ἀγενήτου καὶ πάντων πατρός· βασιλέα δέ, ὡς ἔφην, καὶ παρὰ τοῖς ὑποδεξαμένοις νομισθέντα, μὴ δι' ὅπλων, μήτε στρατιωτικαῖς δυνάμεσιν, ὡς ἐνίοις ἔθος, λαβόντα τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ χειροτονίᾳ θεοῦ τοῦ φιλαρέτου, καὶ τοὺς εὐσεβεῖς ἐρασταῖς αὐτοκρατέσιν ἐξουσίαις γεραίροντες ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν συντυγχανόντων· οὗτος ἅπασιν ἐπηλύτοις εὐγενείας ἐστὶν ὁ κανών, δυσγένειαν μὲν τὴν ἐξ ἀλλοκότων νομίμων καὶ ἐκθέσμων ἐθῶν, ἃ λίθοις καὶ ξύλοις καὶ συνόλως ἀψύχοις ἰσοθέους ἀπένειμε τιμάς, καταλιποῦσι· καλὴν δ' ἀποικίαν στειλαμένοις πρὸς ἔμψυχον τῷ ὄντι καὶ ζῶσαν πολιτείαν, ἧς ἔφορος καὶ ἐπίσκοπος ἀλήθεια. ταύτην εὐγένειαν οὐ μόνον θεοφιλεῖς ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἐζήλωσαν, ἀπομαθοῦσαι μὲν ἀμαθίαν τὴν σύντροφον, περὶ τιμῆς τῶν χειροκμήτων· παιδευθεῖσαι δὲ περὶ μοναρχίας ἐπιστήμην, ᾗ μοναρχεῖται ὁ κόσμος. Θάμαρ ἦν τῶν ἀπὸ τῆς Παλαιστίνης Συρίας, γύναιον ἐν οἰκείᾳ πόλει τραφὲν πολυθέῳ, γεμούσῃ ξοάνων καὶ ἀγαλμάτων, καὶ συνόλως ἀφιδρυμάτων. ἀλλ' ἐπειδὴ καθάπερ ἐκ σκότους βαθέος ἐδυνήθη βραχεῖαν αὐγὴν ἀληθείας

ἐνδεῖν, θανάτου κινδύνῳ πρὸς εὐσέβειαν ηὐτομόλησεν, ὀλίγα φροντί-
σασα τοῦ ζῆν, εἰ μὴ μέλλοι καλῶς ζῆν· τὸ δὲ καλῶς ἀνέφερεν ἐπ' οὐ-
δὲν ἕτερον ἢ ἐπὶ τὴν θεραπείαν καὶ ἱκεσίαν τοῦ ἑνὸς αἰτίου. καίτοι δυσὶν
ἀδελφοῖς ἀμφοτέροις πονηροῖς ἐν μέρει γημαμένη, κουριδίῳ μὲν
τῷ προτέρῳ, τῷ δ' ὑστέρῳ καὶ ἔχοντι ἐπιδικασίας νόμῳ, γενεὰν τοῦ
προτέρου μὴ καταλιπόντος, ἀλλ' ὅμως ἀκηλίδωτον διαφυλάξα-
σα τὸν ἑαυτῆς βίον, ἴσχυσε καὶ προσηκούσης τοῖς ἀγαθοῖς εὐφημίας
ἐπιλαχεῖν, καὶ τοῖς μετ' αὐτὴν ἅπασιν εὐγενείας ἀρχὴ γενέσθαι· ἀλλ'
αὕτη μὲν εἰ καὶ ἀλλόφυλος, ἀλλ' οὖν γε ἐλευθέρα, καὶ ἐξ ἐλευθέρων
ἴσως καὶ οὐκ ἀσήμων· θεράπαιναι δὲ τῶν ὑπὲρ Εὐφράτην ἐν
ἐσχατιαῖς τῆς Βαβυλῶνος γεννηθεῖσαι, προικίδιαι μὲν ἐδόθησαν γα-
μουμέναις ταῖς ἐφιμερίαις, ἄξιαι δὲ κριθεῖσαι παρελθεῖν εἰς εὐνὴν
ἀνδρὸς σοφιστοῦ, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ παλλακίδων εἰς γαμετῶν ὄνομα
καὶ σχῆμα παρῆλθον, καὶ ἀντὶ θεραπαινίδων ἰσότιμοι ταῖς δεσποίναις
ὀλίγου δέω φάναι καθέστησαν, ὑπ' ἐκείνων ὅπερ ἦν ἀπιστότατον πρὸς
τὸ αὐτὸ ἀξίωμα παραπεμφθεῖσαι. φθόνος γὰρ οὐκ εἰσοικίζεται σο-
φαῖς ψυχαῖς, οὐ μὴ παρόντες κοινοπραγοῦσι τῶν ἀγαθῶν· οἱ δ' ἐκ
τούτων νόθοι παῖδες, γνησίων οὐδὲν διήνεγκαν, οὐ μόνον παρὰ τῷ γεν-
νήσαντι· θαυμαστὸν γὰρ οὐδὲν εἰ τοῖς ὁμογαστρίοις ἀπ' αὐτῶν μόνος πα-
τὴρ τὴν αὐτὴν εὔνοιαν παρέχει· ἀλλὰ καὶ ταῖς μητρυιαῖς· αἱ μὲν γὰρ
τὸ εἰς προγόνους μῖσος ἀναιρούμεναι, εἰς ἀντίκλον μεθηρμόσαντο κη-
δεμονίαν· οἱ δὲ πρόγονοι, τῇ κατ' ἀντίδοσιν εὐνοίᾳ, τὰς μητρυιὰς ὡς
φύσει μητέρας ἐξετίμησαν, ἀδελφοί τε μόνῃ τῇ μίξει τοῦ γένους με-
ιωθέντες, οὐκ ἐφ' ἡμισείας στοργῆς ἀλλήλους ἠξίωσαν, ἀλλ' εἰς τὸ δι-
πλάσιον τὸ τοῦ φιλεῖν, καὶ ἀντιφιλεῖσθαι πάθος συναυξήσαντες, καὶ τὸ

δοκοῦσιν ὑπερείζειν προσαναπληρῶσαι, τοῖς ἐξ ἀμφοῖν γεγονόσιν εἰς ἁρμονίαν καὶ κρᾶσιν ἠθῶν συνδραμεῖν σπουδάσαντες. ἔτι τοίνυν μεταδοτέον αὐτοῦ τοῖς ὡς ἴδιον ἀγαθὸν τὸ ἀλλότριον εὐγένειαν ὑποδυομένοις, οἳ δίχα τῶν εἰρημένων ἐχθροὶ δικαίως νομισθεῖεν καὶ τοῦ τῶν Ἰουδαίων ἔθνους, καὶ τῶν πανταχοῦ πάντων· τοῦ μὲν, ὅτι διδόασι τοῖς ὁμοφύλοις ἐκεχειρίαν, ὀλιγωρεῖν ὑγιαινούσης βεβαίως, καὶ οὐ πεποιθήσει προγονικῆς ἀρετῆς· τῶν δ', ὅτι κἂν φθάσωσιν εἰς ἀκρότητα καλοκαγαθίας, οὐδὲν ὠφεληθήσονται, διὰ τὸ μὴ τυχεῖν γονέων καὶ πάππων ἀνεπιλήπτων· ἧς οὐκ οἶδ' εἴ τις βλαβερωτέρα γένοιτ' ἂν εἰσήγησις, εἰ μήτε τοῖς ἐξ ἀγαθῶν πονηρευομένοις ἐπακολουθήσει τιμωρὸς δίκη, οὔτε τοῖς ἐκ πονηρῶν ἀγαθοῖς ἔρχεται τιμή, τοῦ νόμου δικάζοντος ἕκαστον αὐτὸν ἀφ' ἑαυτοῦ, μὴ συγγενῶν ἀρεταῖς ἐπαινοῦντος ἢ κολάζοντος.

ΤΕΛΟΣ.

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE FRANCE